

ABSTRAKT

Virové hepatitidy jsou onemocnění, která postihují jaterní tkáň a vedou k závažným zdravotním komplikacím jedince. Každý z těchto virů je specifický svým přenosem, závažností a rozšířením jak ve světě, tak na regionální úrovni. Diplomová práce se zabývá epidemiologickou situací hepatitid A, B a C na území Česka od roku 2000 do roku 2019. Data pochází z Informačního systému infekčních nemocí (ISIN), jsou anonymizovaná a agregovaná za okresy. Za sledované období bylo zaevidováno celkem 36 311 případů virové hepatitidy A, B a C. V rámci práce byly stanoveny tři dílčí cíle, teoretický, empirický a praktický, na jejichž základě je celá diplomová práce strukturovaná. Prvním teoretickým cílem je popsat epidemiologickou situaci a dosavadní poznatky o výskytu a šíření virových hepatitid ve světě, Evropě a Česku. Empirickým cílem práce je na základě podrobných dat o incidenci hepatitidy A, B a C v Česku na úrovni okresů provést analýzu a detailně popsat vývoj těchto onemocnění na našem území. Třetím praktickým cílem práce je přehledně získaná a analyzovaná data prezentovat v podobě online mapové aplikace. V práci je provedena podrobná rešerše především zahraniční literatury a na základě dostupných mezinárodních dat je představena incidence a vývoj onemocnění jednotlivých hepatitid ve světě i Česku. Na základě hodnot Moranova I virová hepatitida A, B i C vykazaly na úrovni okresů Česka pozitivní prostorovou autokorelaci a byla potvrzena jejich prostorová závislost. Shluková analýza LISA identifikovala ohniska u všech tří hepatitid. Ohniska hepatitidy A se mění v závislosti na druhu epidemie, ve většině případů se jedná o lokality, kde je vyšší podíl sociálně slabších obyvatel. Hepatitida B a C vykazují trvalá ohniska vysokého výskytu nákazy, které jsou spojeny s vyšší koncentrací uživatelů intravenózních drog. Tato diplomová práce analyzuje a popisuje základní prostorové vzorce chování hepatitid A, B a C v Česku. Byla prokázána závislost výskytu jednotlivých virových hepatitid na území Česka a byla identifikována jejich ohniska. Provedené analýzy mohou být prvním krokem k hlubším analýzám, které by mohly více objasnit důvod chování hepatitid v Česku.

Klíčová slova: hepatitida, časoprostorová analýza, epidemiologie infekčních nemocí, lokální analýza LISA